

ES ESMU VĒRTĪBA

Izglītības posms

4. klase

Mācību priekšmeti

Sociālās zinības un vēsture, latviešu valoda, matemātika.

Metode

„Vērtību kūka”.

Sasniedzamais rezultāts saskaņā ar sociālo zinību un vēstures programmas paraugu

Salīdzina cilvēku uzvedības normas, uzskatus un tikumus pagātnē un mūsdienās, secina, kādu ietekmi uz sabiedrību vēsturiski ir radījuši un rada dažādu grupu darbība.

Spraudņa sasniedzamie rezultāti

Analizējot situācijas un vizuālos informācijas avotus, izprast, ka sabiedrībā ir pastāvējušas un pastāv sociālās grupas jeb kopienas, kurām ir dažādas vērtības un intereses; ka cilvēks var ietilpt dažādās grupās jeb kopienās, lai izmantotu zināšanas, veidojot attiecības ar līdzcilvēkiem, un plānotu savas personības pilnveidošanu, kā arī veiksmīgāk iekļautos dažādās kopienās.

1. Skolotājs iepazīstina ar uzdevumu – kopīgi tiks veidota klases vērtību kūka.

Ievadā tiek veidots „vērtību zirnēklis”, saucot visu, kas nāk prātā par tēmu *Vērtības*. Vērtību zirnēkli ir vieglāk veidot, atbildot uz jautājumu: „Kas ir vērtība? Tas, kas rada prieku u.c.” Ierosmei izmanto „*Vērtību labirintu*”.

Ja spraudni izmanto vecākās klasēs, sarunu var sākt ar mūzikas grupas „Mesa” dziesmu „Vērtības”. Dziesmas klausīšanās laikā skolēniem ir iespēja sekot līdzi dziesmas tekstam, izmantojot dziesmas transkriptu, tajā iekrāsot izskanējušās vērtības. Pēc dziesmas noklausīšanās skolēni, darbojoties pāros, salīdzina iekrāsoto dziesmas tekstu un vienojas par vērtībām, kas bija minētas dziesmā (1. pielikums). Pamatskolas skolēniem piemērota ir Ralfa Eilanda un mūziķu kora dziesma „*Mana sirds*”.

Idejas izvērstākam darbam par vērtībām:

ej.uz/materials_vertibizglitiba. un “Domātprieks” maciunmacies.valoda.lv/wp-content/uploads/2019/10/Vertibas.pdf

2. Skolēni sadalās grupās un kopā vienojas par vērtību kūkas sastāvdaļām, piemēram, smaids, draudzība, izpalīdzība u. c. Var izmantot aktivitāti, kurā katrs no grupas izvirza idejas un pārējie balso. Vērtības, kas ieguvušas vairāk balsu, tiek iekļautas vērtību kūkas sastāvā.

3. Var paaugstināt grūtības pakāpi, katrai grupai dodot kādu priekšnosacījumu kūkas izveidē:

- kūka tiek cepta tikai no pozitīvām lietām (vērtībām);
- kūka tiek veidota, atspoguļojot realitāti klasē, sabiedrībā – iekļaujot gan pozitīvas, gan negatīvas lietas;
- kūka tiek cepta no tām lietām, no kurām klasei vajadzētu atbrīvoties.

5. Pēc kūkas prezentācijas seko klases slepenās valodas izveide. Piemēram, „Esi draudzīgāks” vietā klase turpmāk teiks: „Pieber šokolādi” u. c.

4. Kūkas cepšanā jāievēro recepte (2. pielikums).

6. Pēc klases vērtību kūkas parauga var veidot arī Latvijas, Eiropas un pasaules kūkas.

Skolotāja piezīmes

ES ESMU VĒRTĪBA**1. pielikums / 1****Mūzikas grupas „Mesa” dziesmas „Vērtības” teksts**

Ne pirmo reizi runāju par atrunām.
 Pinos kā vista pa pakulām.
 Rūgtā patiesība liekas pūles neprasa.
 Sākumā vai beigās var pielikt vārdu „nekas”.
 Visam savs laiks, savi apstākļi un vieta.
 5 pāri plikai rokai, veikals jau ir ciet.
 Ja nedēļā būtu vismaz savas dienas astoņas.
 Es noteikti visu paspētu.
 Aizvest, savākt, atdot.
 Kam man trakot? Tā zemeslode pati griežas.
 Laiks nav inkaso. Lai tak min uz papēžiem.
 Mazsvarīgām lietām laiku neatrodu.
 Viss, kas nav parāds, pagaidīs, var neatdot.
 Uzlieku uz svariem ģimeni un darbu.
 Kausiņš nosveras pa labi un es ar.
 Mīļotās rokas vietā rokā telefons, TV,
 „Discovery” par rozā NLO.
 Veltīgām lietām grēdu uzmanības.
 Kur pazudusi diena, tu jautā sev pusnaktī.
 Kaut kas iesākts, kaut kas pusdarīts.
 Bet tuvajiem neatlika laika uzzvanīt.

Liekas, ka esmu tepat... Blakus, tepat...
 Bet tik tālu, tālu, tālu, tālu... (2x)

Liekvārdība draugu starpā kā sunim blusa.
 Ikdienas mainīgā informācijas plūsma.
 Šodien nepateiktais rīt pateikts būs.
 Apsēstības paveids, kas stumda, grūsta mūs.
 Kad izdevīgi pašam, laiks top elastīgs.

Tā ir tikai vēstule no ģimenes, var nelasīt.
 Svarīgāk ir pretī atlaidēm skriet.
 Nekā **zvans mammai**: „Sveiki, kā Tev iet?”
 Piecas stundas internetā pavadīt ir nieks.
 Bet aizbraukt uz kapiem neatrodas stunda lieka.
 Kad pakaļa svilst, tad Dievam uzklausīt pienākas.
 Bet par to, ka viss ir labi, pateikties piemirstas.
 Jautājumi beidzas tad, kad vilciens jau ir gabalā.
 Reto reizi pirms cilvēks pamosties pamanās.
 Ar vaigu sevi salamāt neizbrauks cauri.
 Sākam tikai saprast, ka atpakaļ ceļa nav.
 Ar āmuri pa galvu, lai tu tagad aptvertu.
 Tev ir tukšas rokas, bet dzīvei pilna aptvere.
 Visiem viens liktenis, bijāt vienā virzienā.
 Mosties, tas ir mīts, ka dzīve sākas pirmdienā.

Liekas, ka esmu tepat... Blakus, tepat...
 Bet tik tālu, tālu, tālu, tālu... (2x)

Kaut kur esmu es... Kaut kur esam mēs...
 Kaut kur tālu prom... prom...
 Tik tālu, tālu, tālu, tālu...

Liekas, ka esmu tepat... Blakus, tepat...
 Bet tik tālu, tālu, tālu, tālu... (2x)

ES ESMU VĒRTĪBA**1. pielikums / 2**

Pasvīturo dziesmas tekstā un izraksti no tās desmit darbības, ko veic cilvēks! Pēc tam pretī pieraksti, kādu vērtību šī darbība stiprina! Veic šo uzdevumu kopā ar klasesbiedru!

Darbs, ko veica cilvēks	Kādu vērtību šī darbība stiprina?
<i>0. Zvans mammai</i>	<i>Rūpes par vecākiem un citiem cilvēkiem</i>
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

ES ESMU VĒRTĪBA

2. pielikums

Vērtību kūkas recepte

1. Izveidojiet kūkas sastāvdaļu sarakstu!
2. Izvēlieties katras sastāvdaļas apjomu – gramos, vienībās u. c.!
3. Pamatojiet izvēlēto apjomu!
4. Aprakstiet, kādā secībā sastāvdaļas tiks pievienotas mīklai! Vai tās jāmaisā, jāsilina, jārīvē? Pamatojiet izvēlēto secību! Vai kūka būs ar kārtām, ar pildījumu?
5. Sāciet cept kūku! Ilustrējiet vai aprakstiet procesu!
6. Dekorējiet kūku!
7. Izveidojiet īsu kūkas aprakstu!
8. Prezentējiet paveikto virtuves šova veidā!

SASTĀVDAĻAS

Sastāvdaļa	Apjoms	Pamatojums

MĪKLAS GATAVOŠANA

1. _____
_____
2. _____
_____
3. _____
_____
4. _____
_____
5. _____
_____

KŪKAS APRAKSTS